

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoE/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414210837
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4414210837.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Renáty Pátrovičovej v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou spoločnosťou Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, proti povinnému: O. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/XX, XXX XX F., o vymozenie pohľadávky v sume 1.649,94 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7Er/630/2014-11 zo dňa 30.10.2019 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a exekučné konanie **z a s t a v u j e**.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol žiadosť JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., súdneho exekútora so sídlom Exekútorského úradu Záhradnícka 60, Bratislava, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Toto rozhodnutie odôvodnil s odkazom najmä na ustanovenie § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 35, § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, § 39, § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V odôvodnení uviedol, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 03597/13 zo dňa 20.11.2013, vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., ktorým bola povinnému uložená povinnosť zaplataenia vymáhanej pohľadávky. Vydaniu rozhodcovského rozsudku predchádzala Zmluva o úvere č. 409500084 zo dňa 16.11.2010 a rozhodcovská zmluva. V predmetnej exekúcii ide o spotrebiteľskú zmluvu a súčasne spotrebiteľský úver, a preto je potrebné aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva.

2. Súd prvej inštancie zastal názor, že ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležitě naplánovať, sú plne namieste. Súd ďalej poukazuje na to, že rozhodcovská zmluva, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. Rozhodcovskú zmluvu si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým Všeobecným obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý. Rozhodcovský súd je pritom paušálnym spôsobom zakotvený v zmluvných podmienkach ešte pred vznikom samotnej štandardnej zmluvy, a teda dodávateľ musí mať istotu, že si ho môže do zmluvy uvádzať. Z uvedeného vyplýva pochybnosť, či spotrebiteľ mal vôbec možnosť sa riadne s obsahom predložených listín oboznámiť a uvedomiť si predložený text (drobný a ťažko čitateľný) a všetky právne následky z neho vyplývajúce pre jeho osobu. Rozhodcovská zmluva nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu. V predmetnej exekúcii nedošlo k platnému uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, a preto nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v

takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok, ktorý by bol riadnym exekučným titulom na vykonanie exekúcie.

3. Zmluva o úvere bola zabezpečená neúplnou zmenkou (blankozmenkou), kde povinný vystupuje ako vystaviteľ a oprávnený ako remitent. Dohoda o vyplnení zmenky, ktorá je súčasťou všeobecných podmienok (bod 14) je v rozpore s ustanovením § 54 OZ. Táto podmienka je dohodnutá jednoznačne v prospech veriteľa a povinný ju nemohol nijakým spôsobom ovplyvniť. Ustanovenie bodu 14 všeobecných podmienok je teda v rozpore so zákonom. Podľa zmluvy bol povinnému poskytnutý úver vo výške 500 eur, za ktorý mal zaplatiť poplatok vo výške 484 eur. Súd poplatok považuje za neprimerane vysoký. Účastníkmi dohodnutý zmenkový úrok vo výške 91,25 % ročne súd považoval v rozpore s dobrými mravmi, a preto takéto dojednanie je absolútne neplatné.

4. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, ktorý žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Odvolanie oprel najmä o nesprávne právne posúdenie vecí a o nesprávne skutkové zistenia. Súd podľa neho prekročil rámec svojej prieskumnej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok a zákon o rozhodcovskom konaní, a na zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Ustanovenie § 45 ods. 1, 2 zákona o rozhodcovskom konaní síce upravuje povinnosť exekučných súdov zastaviť exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom, avšak v štádiu rozhodovania o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie exekučný súd posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu tak, ako vyžaduje ustanovenie § 34 zákona o rozhodcovskom konaní, pričom preskúvaním materiálnej stránky exekučný súd zisťuje, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu. V rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov, t.j. nemôže ísť o dôvody právneho posúdenia veci. Postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Súd prvej inštancie pri posudzovaní predložených dôkazov podľa oprávneného nesprávne zistil skutkový stav veci. On s povinným uzatváral rozhodcovskú zmluvu podľa § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval, a tak zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. V zmysle čl. 2 zmluvy bola daná právomoc rozhodcovského súdu a exekučný titul bol vydaný oprávneným orgánom. Podľa čl. 2 ods. 2 zmluvy mal povinný možnosť obrátiť sa v prípade akýchkoľvek sporných otázok spojených so zmluvou o úvere na všeobecný súd.

5. K odvolaniu oprávneného doručil súdu vyjadrenie povinný. Uviedol, že jeho podlžnosť voči oprávnenému bola splatená v novembri 2012. Potom mu ešte strhávali mesačne z dôchodku, avšak aj to bolo splatené. Nevie, kde sa tieto peniaze nachádzajú, pretože mu oprávnený stále posielala správy, aby dlh splatil. Ako prílohu k vyjadreniu predložil rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 8C/72/2017-105 zo dňa 22.06.2017, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 5C/341/2013-76 zo dňa 27.09.2016 o zrušení rozhodcovského rozsudku, ktorý je v danom exekučnom konaní exekučným titulom.

6. Odvolací súd oznámil prípisom zo dňa 04.11.2020 oprávnenému, že exekučný titul, ktorým bol rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 03597/13 zo dňa 20.11.2013, vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., bol rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 5C/341/2013-76 zo dňa 27.09.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/72/2017-105 zo dňa 22.06.2017 zrušený. Z uvedeného dôvodu ho vyzval, aby sa vyjadril, či trvá na podanom odvolaní. V prípade, že na podanom odvolaní trvá, vyzval ho na vyjadrenie sa v zmysle § 382 Civilného sporového poriadku k možnému použitiu ustanovenia § 161 ods. 1, 2, § 389 ods. 1 písm. a) CSP, a to s ohľadom na to, že exekučný titul je jednou z procesných podmienok exekúcie.

7. Oprávnený oznámil, že trvá na podanom odvolaní ako aj na svojich doterajších vyjadreniach.

8. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“, § 9a ods. 1 Exekučného poriadku) skôr, než by pristúpil k vecnému preskúmaniu napadnutého uznesenia skúmal, či sú dané procesné podmienky a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušiť a exekučné konanie zastaviť.

9. Exekučný poriadok bol s účinnosťou od 01.07.2016 v ustanoveniach § 9a a § 9b novelizovaný zákonom č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa § 9a ods. 1,2,3,4 Exekučného poriadku: (1) Ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. (2) Ustanovenia Civilného sporového poriadku o odpustení zmeškania lehoty, prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii, neodkladných opatreniach a zabezpečovacích opatreniach sa v konaní podľa tohto zákona nepoužijú. (3) Na účely tohto zákona sa pojem žaloba podľa povahy veci vykladá ako návrh na vykonanie exekúcie, námietky proti exekúcii, návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie. (4) Na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak. Naposledy bol Exekučný poriadok rozsiahlejšie novelizovaný zákonom č. 2/2017 Z. z., ktorý v prechodnom ustanovení § 243h ods. 1 prvej vety upravil, že ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

10. Podľa obsahu spisu sa exekučné konanie začalo dňa 03.04.2014, kedy bola pred súdnym exekútorom spísaná zápisnica o návrhu na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, a to rozsudku vydaného dňa 20.11.2013 Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenskou rozhodcovskou, a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, pod sp. zn. SR 03597/13. Následne súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý, PhD. podaním zo dňa 03.04.2014, doručeným súdu dňa 26.05.2014 požiadal príslušný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe vyššie označeného exekučného titulu. Podľa zmluvy o úvere bol povinnému poskytnutý úver vo výške 500 eur, ktorý mal vrátiť a zaplatiť zvýšený o príslušný poplatok vo výške 484 eur, t. j. celkovo mal zaplatiť sumu 984 eur v mesačných splátkach po 82 eur počnúc dňom 19.04.2011. Povinný dlh podľa zmluvy riadne nesplatil, a tak sa oprávnený obrátil so žalobou na rozhodcovský súd.

11. Podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

12. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

13. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

14. Zrušenie rozhodnutia odvolacím súdom prichádza do úvahy len z taxatívne vymedzených dôvodov. Jedným z týchto dôvodov je aj skutočnosť, že neboli splnené procesné podmienky. Na splnenie procesných podmienok prihliada súd kedykoľvek počas konania. Procesné podmienky sú také vlastnosti súdu a subjektov civilného konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ súdneho konania vyplývajúci zo základných ustanovení Civilného sporového poriadku. Na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd vtedy, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

15. Z citovaných ustanovení CSP vyplýva, že podmienky konania, za ktorých môže súd vo veci konať, súd skúma z úradnej povinnosti a kedykoľvek za konania. V zmysle § 161 ods. 1 CSP je aj odvolací súd povinný v každom štádiu konania prihliadať na to, či sú splnené zákonom stanovené procesné podmienky konania, a to aby súdnym konaním mohlo vec prejednať a o nej rozhodnúť. Ak procesné podmienky nie sú splnené, konajúci súd zvolí ďalší procesný postup v závislosti od toho, či je nedostatok podmienok konania odstrániteľný alebo neodstrániteľný. Procesné podmienky konania možno rozdeliť na procesné podmienky na strane súdu, procesné podmienky na strane účastníkov, vecné procesné podmienky a negatívne procesné podmienky.

16. Exekučné konanie je osobitným druhom občianskeho súdneho konania, ktoré môže začať na návrh oprávneného, ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť vyplývajúcu mu z exekučného titulu. Podmienky

začatia a priebehu tohto konania upravuje predovšetkým Exekučný poriadok, ako aj Civilný sporový poriadok. Z ustanovenia § 9a ods. 1 Exekučného poriadku je zrejme, že Civilný sporový poriadok je subsidiárnym právnym predpisom vo vzťahu k Exekučnému poriadku.

17. Exekučný poriadok pre začatie exekúcie, ako aj na jej ďalší priebeh, vyžaduje splnenie zákonom stanovených podmienok, ktoré sú procesného a hmotnoprávneho charakteru. K procesným podmienkam exekúcie patria spôsobilosť účastníkov, právomoc a príslušnosť súdu, ako i spôsobilý návrh a listina, o ktorej oprávnený tvrdí, že je vykonateľným exekučným titulom. Všetky ostatné predpoklady exekúcie sú predpokladmi hmotnoprávnymi, ktorých nedostatok síce nebráni začatiu a pokračovaniu exekučného konania, ale bráni prípustnosti samotnej exekúcie. Z uvedeného vyplýva, že jedným z predpokladov na vedenie exekúcie voči povinnému je exekučný titul, ktorým môže byť rozhodnutie súdu alebo rozhodnutie iných orgánov, prípadne iná verejná listina. Exekučným titulom je pritom také rozhodnutie, ktoré je vykonateľné a ktoré ukladá povinnému určitú povinnosť, pričom musí spĺňať tak formálne, ako aj materiálne predpoklady vykonateľnosti. Formálna vykonateľnosť je splnená dodržaním zákonom predpísaných náležitostí o doručení rozhodnutia, o uplynutí lehoty na plnenie a o podaní riadneho opravného prostriedku. Materiálne predpoklady vykonateľnosti exekučného titulu sú, či účastníci označení v rozhodnutí skutočne existujú, či nejde o rozhodnutie voči neexistujúcemu subjektu, či sú označení natoľko presne, že nemožno mať neodstrániteľnú pochybnosť, o koho sa jedná a či ide o plnenie, ktorého vymoženie zákon predpokladá.

18. V exekučnom konaní je predmetom konania žiadosť oprávneného o tzv. nútený výkon rozhodnutia (exekučného titulu), a to v prípade, ak povinný dobrovoľne nesplnil povinnosť vyplývajúcu z tohto rozhodnutia. Základným procesným predpokladom oprávňujúcim na podanie návrhu na vykonanie exekúcie je vykonateľné rozhodnutie - vykonateľnosť je spôsobilosť rozhodnutia byť podkladom pre jeho nútený výkon. Vykonateľnosť rozhodnutia súd skúma už pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, ale i na námietku povinného v námietkovom konaní, v odôvodnených prípadoch aj neskôr, a to i z úradnej povinnosti.

19. Po predložení danej veci súdom prvej inštancie odvolaciemu súdu v dôsledku podaného odvolania oprávneného voči uzneseniu č. k. 7Er/630/2014-11 zo dňa 30.10.2019 odvolací súd z obsahu spisu - z vyjadrenia povinného k odvolaniu, zistil, že v tomto exekučnom konaní bol oprávneným predložený exekučný titul, ktorého núteného výkonu sa domáhal, zrušený právoplatným rozhodnutím súdu. Exekučným titulom v predmetnom exekučnom konaní bol rozhodcovský rozsudok vydaný dňa 20.11.2013 Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenskou rozhodcovskou, a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, pod sp. zn. SR 03597/13. Z vlastnej prieskumnej činnosti odvolací súd zistil, že povinný inicioval samostatné konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku vedené na Okresnom súde Nové Zámky sp. zn. 5C/341/2013. Vo veci samej rozhodol súd tak, že rozhodcovský rozsudok rozsudkom č. k. 5C/341/2013-76 zo dňa 27.09.2016, právoplatným dňa 14.09.2017 a vykonateľným dňa 17.09.2017 zrušil. Zrušujúci rozsudok súdu prvej inštancie bol potvrdený i rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/72/2017-105 zo dňa 22.06.2017, právoplatným dňa 14.09.2017. Zrušením rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu došlo ku vzniku neodstrániteľného nedostatku procesnej podmienky pre vedenie exekučného konania a exekúcie, na ktorý prihliada súd v každom štádiu konania ex offico. V exekučnom konaní nemožno pokračovať bez existencie vykonateľného exekučného titulu a je potrebné ho zastaviť pre existenciu neodstrániteľnej prekážky konania.

20. Z ustanovenia § 9a ods. 1 Exekučného poriadku je zrejme, že Civilný sporový poriadok je subsidiárnym právnym predpisom vo vzťahu k Exekučnému poriadku, čo vyplýva zo zákonnej dikcie, podľa ktorej sa v konaní podľa Exekučného poriadku primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Na to nadväzujú aj dôsledky existencie nedostatku podmienok konania. Ak pôjde o neodstrániteľnú podmienku exekučného konania, súd je povinný exekučné konanie zastaviť, a to práve vzhľadom na ustanovenie § 161 ods. 2 CSP.

21. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie pre nesplnenie procesných podmienok podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil a exekučné konanie zastavil podľa § 391 ods. 1, § 161 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 9a ods. 1 Exekučného poriadku. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neskúmal splnenie

procesných podmienok pre vedenie exekučného konania a o zamietnutí udelenia poverenia rozhodol napriek zrušenému exekučnému titulu.

22. O náhrade trov exekučného konania rozhodne súd prvej inštancie ako exekučný súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia o zastavení exekučného konania samostatným uznesením.

23. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).